

פרק ג

1. השוה בין ציווי ה' ליונה בפרק א, לציווי בפרק ג.
השוה גם: שמות ו, כט; במדבר כג, ה-יב.

ראה:

שמות רבה (שנאן) פרשת שמות פרשה ד

ורבותינו אמרו: מהו והוא באחד ומי ישיבנו? משהוא גוזר גזירה על האדם אין להשיב על דבריו.
כמה שביקש בלעם הרשע לקלל את ישראל, על כרחו שלא בטובתו היה מברכן, שנאמר: מה אקב לא קבה אל (במדבר כג).
כמה שביקש יונה שלא לילך בשליחותו של מקום, והלך על כרחו שלא בטובתו, שנאמר: ויקם יונה וילך אל נינוה (יונה ג').
כמה שביקש ירמיהו שלא להתנבא, ונתנבא על כרחו שלא בטובתו, שנאמר: אל תאמר נער אנכי [כי על כל אשר אשלחך תלך] (ירמיהו א).
כמה סירב משה שלא לילך בשליחותו של הקדוש ברוך הוא, שנאמר: שלח נא ביד תשלח (שמות ד'), ולבסוף הלך על כרחו שלא בטובתו, שנאמר: וילך משה.

2. הפיכת עיר מופיעה בתנ"ך ביחס לסדום ובנותיה. מה משמעות הופעת ביטוי זה כאן?

3. השוה בין שלבי השינוי שעברו אנשי נינוה, לשלבי השינוי שעברו המלחים בפרק א.

4. האם תשובת אנשי נינוה היתה תשובה מעולה?

ר' בבלי תענית טז, א: "הזקן שבהם ... אל אל בשמים".
האם לדעתך הדוגמאות לתשובה שהובאו כאן הן דוגמאות לתשובה טובה או לא?

השוה לדברי הירושלמי:

תלמוד ירושלמי (ונציה) מסכת תענית פרק ב דף סה טור ב/ה"א

אמר רבי שמעון בן לקיש תשובה של רמיות עשו אנשי נינוה
מה עשו

רבי חונה בשם ר' שמעון בן חלפותא העמידו עגלים מבפנים ואימותיהם מבחוץ סייחים מבפנים ואימותיהם מבחוץ והוון אילין געיי
מן הכא ואילין געיי מן הכא אמרין אין לית מתרחם עלינן לינן מרחמין עליהון הדא היא דכתיב מה נאנחה בהמה נבוכו עדרי בקר
וגו' אמר רבי אחא בערביא עבדין כן

ויתכסו שקים האדם והבהמה ויקראו אל אלהים בחזקה מהו בחזקה
אמר רבי שמעון בן חלפותא חציפא נצח לכשירא כל שכן לטובתו של עולם

וישובו איש מדרכו הרעה ומן החמס אשר בכפיהם
אמ' רבי יוחנן מה שהיה בכף ידיהם החזירו מה שהיה בשידה תיבה ומגדל לא החזירו